

מסורת הש"ס

רבא אמר ר"ג ש"יח בריינין. מה שפירש בקונט' שליח סתם משמע דאפי' שליח דעלמא וקשה להקשה דלעיל אריזי אבל טעה שליח לא דל"ל לתקוני שדרתין ועוד קשה דבריש הויס מוקדם (קידושין מז: טס) אריזי האחזי שחלקו בלקוחות דמי פחות משמות נקבה מקח אחר

רבא הא דלמרת פחות משמות נקבה

כלמנה ושעוהו בכל שש
 ואינו ידע דלא פסיק
 תלמודא שליח כלמנה
 הלא בעוהו דלא לענון
 ב"ה עקביר הוא לבדו יכול
 למכור כ"ה אבל ארצון
 שהיא מוכרת של ארצון
 היומנים היא עשירה
 בפני ג' ואין שהיא
 דומה לאמנה כזה : ו
 קשה דרבא ארצון דהכא
 אמר שליח כריינים ושעוהו
 בשכות ובפ' הדין משק
 שער שעוהו שליח
 בכ"ש. הכא אמר משום
 ר' יהושע וא"ר הוהא
 דרבי ארצון מבר דמסרי
 הכא ג' תלמודא שליח
 כלמנה : אמר ר' ה' ח
 ארצ' שליח כריב חמיס
 ויל' לר"ג מה חכ ב"ד
 שפ' והארצ' שליח יומנים
 שפאו חלוק כנס
 אביהם ב"ד מעמידים
 חלם אשפורוס ובוררין
 חלם חלק שליח הגדול
 חלם חלוק חלוק חלוק

רְבֵּא אִמֵּר ר"נ שְׁלִיחַ כְּדִינֵינ רַב שְׁמוּאֵל
בַּר בִּישְׁנָא אִמֵּר ר"נ כֹּאֲלַמְנָה רְבֵּא אִמֵּר ר"נ
שְׁלִיחַ כְּדִינֵינ מַה דִּינֵינ לֹא לְדִידֵהוּ אִף
שְׁלִיחַ נָמִי לֹא לְדִידֵה לֵאפוּקִי אֲלַמְנָה
לְדִידֵה רַב שְׁמוּאֵל בַּר בִּישְׁנָא אִמֵּר ר"נ
כֹּאֲלַמְנָה מַה אֲלַמְנָה יְחִידָה אִף שְׁלִיחַ יְחִיד
לֵאפוּקִי ב"ד דְּרַבִּים נִינְהוּ *וְהִלְכְתָּא שְׁלִיחַ
כֹּאֲלַמְנָה וּמֵאִי שְׁנָא מַהֵּא דִתְנִן ⁽⁶⁾ הָאוֹמֵר
לְשְׁלִיחוֹ צֵא וְתוֹרֵם תּוֹרֵם כְּדַעַת בַּעַל הַבֵּית
וְיָאֵם אִינוּ יוֹדַע דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבֵּית תּוֹרֵם
בְּבִינְיֻנִית אֶחָד מִחֲמִשִּׁים פִּיחַת עֶשְׂרֶה אוֹ
הוֹסִיף עֶשְׂרֶה תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה הֵתָם ⁽⁷⁾ כִּיּוֹן
דְּאִיכָא דְתוֹרֵם בְּעִין רַעָה וְאִיכָא דְתוֹרֵם בְּעִין
יִפְהָ א"ל לְהָכִי אֲמַדְתִּיךְ אֲבָל הַכָּא טַעוּתָא
הוּא א"ל לֹא אֵיבַעֲי לָךְ לְמִיטַעֲי אִמֵּר רַב
הוֹנָא בַר חֲנִינָא אִמֵּר ר"נ הִלְכָּה כְּדַבְּרֵי חֲכָמִים
וְלִית לִיה לר"נ מַה כַּח ב"ד יִפְהָ ⁽⁸⁾ וְהָאִמֵּר
אוֹ לְחִלּוּק נִכְסֵי אֲבִיָּהּ ב"ד מְעַמִּידִין לְהֵן
יִפְהָ הִגְדִּילוּ יְכוּלִין לְמַחֲוֹת ור"נ דִּידֵה אִמֵּר
כַּח מַה כַּח ב"ד יִפְהָ לֹא קִשְׁיָא יְהֵא דַּמְעוּ הָא
לִין לְמַחֲוֹת בְּרוּחוֹת ⁽⁹⁾ כִּי אֲתָא רַב דִּימֵי אִמֵּר
הָא אִמֵּר לַפְּנֵי פְּרָטָא בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן
זֶלּוֹל א"כ מַה כַּח ב"ד יִפְהָ וְהַחֲזִיר רַבִּי אֶחָ

ספרא מתני הכי מעשה וביקש רבי לעשות
א בנו של רבי אלעזר בן פרמא בן בנו של
רבי יפה לא עשה רבי את המעשה לימא בהא
השנה חוזר ומר סבר אינו חוזר לא דכ"ע מעה
כי הוה מעשה ומר סבר הכי הוה מעשה
ואחריות איתמי וב"ד דובין אחריות איתמי
ליה כי איצטרך ליה בי דינא מהו דתימא
כל

ים שפחתו שמות או שהומירו שמות מכרן בטל רש"ג אומר מכרן קיים ומי' ראהי השתא ממילתא
 חזקן גופיה הלכה כדברי חכמים ועוד דמטיק בחר הכי והא דאמרר שמות קנה ומחזיר אונאה
 לא דלין אונאה לקרקעות משמע דוקא בשמות אבל יתר משמות יש אונאה לקרקעות ועליה
 מההוא דירושלמי דלין אונאה לקרקעות אפי' ביתר משמות עד פלגא הלכך נראה לר"ם כמו
 אלפס אל דאמרר שמות קנה ומחזיר אונאה לא בטל אלא דלא חמר פלוג בשואמ דדי' דינא
 בטל דלא קט שום הדיינים שפחתו שמות כו' מכרן בטל ומזבן מייתי ראהי אפי' דאמרר
 ועליה אבל במקרקעי אין אונאה לקרקעות אפי' ביתר משמות עד פלגא: **והא אמר ר"ג אמר**
 בכמים לא הוה קשה מידי מהא דאמר ר"ג שליח כאלמנה אפי' מיירי בשליח דיינין דלא שייך
 באפוטרופוס. מ"י: **ובוררין** דהם חלק יפה. היה רבי רגיל לפרש מהנקט לשון בוררין
 בוררין שייך כאשר יפול הגורל כן יהיה ומתוך כך היה אומר דאפילו מילתא דשייכא ביה גוד
 ולהאי חולקין להם אם ישר צענייהו שהרי העמידו אפוטרופוס במקום יתומין לחלוק ביה
 כל אפוטרופוס ליתום שלו חלק הריש צענייו ולא הנידא לר"ם וכי שריחותא להטיל בוררין
 אין למחות ברוחות הל"ל יכולין למחות במילתא דשייכא ביה גוד או אגוד ומה שמקדקת נמי
 אף יחלקו צענין רע לתם לאחד שמי שדות מרוחקות זו מזו ומיהו אומר רבי דלין זו קושא הא
 ה"נ הוה מנ"י למימר יכולין למחות כשטעו בפחות משמות אלא ברוותא נקט דאפי' ברוחות יכולין
 לפרש (ב"ב 97 קו: וס) שני אחין שחלקו וכל להם אח ממדינת הים רב אמר בטלה מחלוקת ושמואל
 אף שכל אחד יתן לו שליש מחלקו ופידיק לרב דאמר בטלה מחלוקת אלא מעתה הני כי תלחא דקיימי
 מחלוקת ופי' רבינו שמואל דעל כרחק לא בטלה מחלוקת מאחר ליה רבי אבא בשליה אלו מציאות
 דלא יאסור וז"ל אחימי תלת פלגת קמיהו ח"נ תרי מגו תלתא ויהי נהירא לר"ם שהרי אחי קאמר
 נטעו בגורל והוא קטל בלא גורל מה שירי ומהי דקיימי נמי אזלי תרי מינייהו ופלגי להי' דמפרש
 שם חלוקה בלא דעתא דלידיק דהכא משמע דדוקא אפי' יתומין מהני משום דכח ד"ד רב אע"פ שיש
 תובע לחלוק אבל אם היה אחד מהם תובע לחלוק כי ההם בלא כח ד"ד חולקין מיהו לא משמע הכי
 ואף דמי דהם במטלטלי אבל במקרקעי דליכא קפידא ברוחות לא וגראה לר' לפרש מקמצי' כגון
 אחד שדה והשלישי חלקו בגורל וכשכא אחיין ופילו גורל בכל השדות ובחאי שפולו הגורל זו זכה
 וזדה השלישי לחלקו וכו' השנים בחלקם הראשון וכן אזלי כי תרי מינייהו דפלגי כו' שהגיע ליה שדה
 יטעא שכשיבא השלישי ופילו גורל על כל השדות אם תפול אותה שדה לחלקו וכו' האחרים שחלקם.
 בן **פרטא**. פי' דהוא בן בנו של רבי פרטא הגדול פרטא אביו של רבי אלעזר הוא וקרוי שם זה:
 אגרת

לאו לנדידהו. לאו לזורק עממן מוכרים: צום דין מעמידין לן אפוטרופוס. לכל אחד ואחד מן הקטנים: וזורין להם. כל אפוטרופוס לחינוך שלו: אי דלא טעו. למה ימחו: ברוחות. טוב לי לטול חלקי במזרח שיש לי אלהה שדה שפלה לי מצית אבי אמי:

והחזיר רבי אס המעשה. דנראה
בעיניו טעם הגון מה ששנינו מנשתנו
א"כ מה כח כ"ד יפה: לימא כהא
פליגי. רב דימי ורב ספרא רב דימי
סבר דיין הטועה דבדר המשנה שלא
עשה כמשתה חזר ולא אמרי' מה
עשה עפוי וישלם מצינו אלף בטעות
בשיקול הדעת כמו שמפורש בסנהדרין'
והאי נמי דבר משנה הוא שאע"פ
שנחלקו חכמים על רבן שמעון הרי
נתן טעם לדבריו ורב ספרא שאינו
שונה עשה והחזיר סבר אס עשה
לא היה יכול לחזור: אחריותא
איתמי. אס נמלאת השדה גזולה או
משועבדת לאחר וטרפה הלוקח
בחובר חזר הלוקח על היתומים:
שחאלמנה שליש של יתומים היתה:
וכן רבי דינא דבזין. שדה יתומים:
למזון האשה והבנות אחריות איתמי:

כ
ר"נ אמר שמואל ביתומים ע
אפוטרופוס ובוררין להם חלל
הגדילו אין יכולין למחות (א)
דלא מעו אי דלא מעו במאי
מעשה ועשה רבי כדברי חכ
פרטא בן בנו של ר' פרטא
המעשה רב דימי מתני הכי
כדברי חכמים אמר לפניו פ
ר' פרטא הגדול א"כ מה כח
קמיפלגי (ב) מר סבר מעה בדבר
בדבר משנה חוזר ומר סבר
(ג) אמר רב יוסף ארמלתא דזב
פשיטא אלמנה לא איצטריכא

נפלוג בשומא דבי דינא לא דתן שום ה
דרשצ"ג וקשה לר"ת דהכא פסיק רב
לא אמרן אלא במטלטלי אבל במקרק

(א) לעיל ט: וש"נ,
(ב) בבורות סא.ג (ג) ימות
סז: גיטין לז. קדושין מז,
(ד) גיטין לג.ג (ה) לעיל מז,
פד: וש"נ, (ו) לעיל ד"ה
(ז) דף לג.ח (ח) נאח. ד"ה
אלמנה וכו'.

הגהות הב"ח

(ח) גמ' דא"כ מה מה
ז"ד: (ז) תוס' ד"ה
ובוררין וכו' כגון דמרוייהו
לריכי. נ"ז בפ"ק דז"ב דף
יג וע"ש:

מוסף רש"י

האומר לשלוחו צא
 תורבים. להם לעיל כ'
 3. ראה מאתדך.
 שהיה לפני דנעמי כשה
 שמענו (בבבכות 48).
 ותרומה. קעיס (בבבכות
 71 יט' 17). ובורר
 להם חלק יפה.
 אשטופוסם יבורר חלק
 יפה של שמעון קן
 הלוקים שם (שם ובבב' 17)
 הגדילה.
 במוט' שם.
 היתומים. ויבול' מחמור.
 ומבטל' לוקה לעזרת
 דנעמי (שם).
 כה ב"ד. שמי' מה
 אשטופוסם (71 יט' 17).
 דבברי הכמי'.
 ואמרם שם. וס' ההייסם
 אשטופוס שמו' ואוסיור
 שמו' מכן צטל' (71 יט'
 17). ענה דבבר משה.
 אשטופוס מפורסם שמו'.
 צט' (שטודיו 1) ששטוס
 דבבר הכמה (71 יט'
 17). חזרו. צטל' שם
 גמל' דנעמי (שם) מחמור
 א' הדין וס' וס' מחמור
 מבית' לכין דבבר משה
 א' אן דע' דין.
 ארמיתוס דרוביה.
 שם יתומים
 א' למחמור וקבל' ענה
 מחמור. אחירות אחמיר.
 אשטופוס הלוקוס חזר על
 שם עליון א'.
 חסור (עצ' 13).

תוספות רי"ד

רבה אר"נ שלוח כריתין
ורש"ב' אמר ר' י' ש
כאלמנה רב אר"נ שלוח
כריתין מה דינין לאו
לדורוהו לא שלוח ונמי לאו
לדוריה לאפוהי כאלמנה
לדוריה הלכך איבעיה על
לדורא קטנינה לא ורש"ב
מכרז באונתא ששורו ורש"ב
כ"ה אר"נ שלוח כאלמנה
מה אלמנה לאפוהי
שלוח תיורי לדוריה ב"ד
דכרס' ניתו וה' שלוח
כאלמנה. ודוקא משלוח
והיותו משכילן מקח
כ"ש א' פתחו א'
א' הותירן א'ן הלותק
כול לבטל המקח בכ"ש
א'נו אורי כאלמנה זכ"ה
כתב רב א' גאון ז"ל
בשערי' שלח מקח ומכר
(6) שחבר שלוח א'יותו
שטותו ורצו' : א'יותו

(א) הוא בספר המקח שלו
בשער ו' ע"ש. (ב) ע"ר במוס'
כאן ד"ה רבא מש"כ בשם
הרשב"ם.